

18

*inbegrepen in CVIN
25-2-2005*

Behandeld
Vastgesteld
Datum vaststelling 25-02-2005
Termijn
Aantal blz. 7 + bijl. 5
Exemplaarnummer 3 van 7

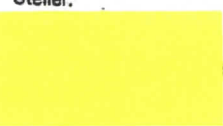
Defensie

Ministerie van Defensie
Militaire Inlichtingen- en
Veiligheidsdienst
Kabinet van de Directeur

Bezoekadres:
Frederikkazerne, Gebouw 32
van der Burchlaan 31
Postadres:
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

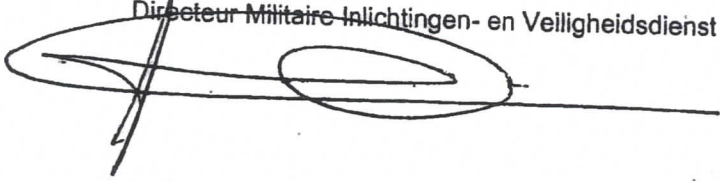
Aan Vz en leden CVIN

059473057

Steller:

Datum 25 februari 2005
Ons kenmerk KAB2005002
Onderwerp Dreigingsinschatting operaties NL krijgsmacht

Hierbij bied ik U de CVIN-bijdrage van de MIVD aan met betrekking tot de dreigingsinschatting van operaties waaraan de Nederlandse krijgsmacht deelneemt en Soedan.

Directeur Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst

B. Dedden
Generaal-majoor

Bijlage: 4

25 februari 2005

Dreigingsinschatting operaties Nederlandse krijgsmacht

IRAK

Veiligheidssituatie

De veiligheidssituatie in Irak werd vanaf begin januari tot heden beïnvloed door het verkiezingsproces en de Ashura, een belangrijke shi'etische geloofsmanifestatie. Het aantal incidenten gericht tegen de *Multi National Forces in Iraq* (MNFI), Iraakse veiligheidsorganisaties en (verkiezings)infrastructuur nam in de periode voorafgaande aan de verkiezingen en op de verkiezingsdag zelf nadrukkelijk toe. De incidenten vonden hoofdzakelijk plaats in Bagdad en Noord-Centraal-Irak. De gewelddadige activiteiten moeten dus voornamelijk op het conto geschreven worden van het sunnitische verzet. Overigens laten de cijfers over de maand februari tot nu toe weer 'normale' gemiddelden (circa 50-60 incidenten per dag in het gehele land) zien zoals deze ook gemeten werden in de periode voor de verkiezingen.

Afgezien van een tijdelijke lichte stijging in incidenten in de eerste helft van januari 2004, is in het operatiegebied van de *Multi National Division South East* (MNDSE) geen toename van de incidentenaantallen waargenomen. Ook in de verkiezingsperiode bleef het aantal incidenten binnen de marges van het gemiddelde zoals dat al enige tijd gemeten wordt in Zuid-Irak. Het zwaartepunt van de aanslagen ligt in de stad Basra en omgeving. De stabiliteit in incidentenaantallen tijdens de verkiezingsperiode kan erop duiden dat het sunnitische verzet, zoals dezerzijds al eerder werd aangenomen, moeilijkheden heeft om in het zuiden te opereren. De Sadr-organisatie lijkt op dit moment gericht op het verwerven van draagvlak onder de lokale bevolking door middel van niet-gewelddadige acties. Omdat lokale (militair) commandanten soms een eigen agenda volgen, zal er naar verwachting echter op korte termijn geen einde komen aan 'kleinschalige' en lokale incidentele gewelddadigheden vanuit radicale shi'etische groeperingen tegen de MNFI. De militaire intenties van de Sadr-organisatie zijn voor een groot deel afhankelijk van het verdere verloop van het politieke proces.

De komende weken staan bij de shi'etische bevolking in het teken van de Ashura periode. Het hoogtepunt van *Ashura* viel dit jaar in het weekeinde van 19-20 februari jl. De veertig dagen daarna vormen het tweede deel van deze periode, de zogeheten *Arba'een*. Tijdens het weekeinde van 19-20 februari was er sprake van diverse kleinschalige aanslagen op politieposten, *Vehicle Checkpoints* (VCPs) en religieuze doelen, voornamelijk shi'etische moskeeën en samenkomsten. Ook gedurende de *Arba'een* zijn aanslagen tegen voornoemde doelen te verwachten. De meeste aanslagen vonden plaats in Bagdad en omgeving. In Zuid-Irak is het op 19 februari rustig gebleven. Doel van de extremistische daders is escalatie van de spanningen tussen de sunnitische en shi'etische bevolkingsgroepen in Irak. Tot nu toe heeft de shi'etische gemeenschap zich niet laten provoceren door de aanslagen op haar instellingen, mede-geloofsgenoten en leiders. De roep om wraak kan echter zeker onder de meer radicale vertegenwoordigers gaan toenemen bij nieuwe aanslagen.

Met de terugtrekking van Nederlands personeel en materieel in de komende weken, zullen de diverse zogeheten *Main Supply Routes* vanuit Muthanna naar Koeweit frequenter gebruikt gaan worden door Nederlandse troepen. De grootste dreiging op de aan- en afvoer routes in het operatiegebied van de MNDSE blijft uitgaan van aanslagen met *Improvised Explosive Devices* (IEDs) en Klein Kaliber Wapens (KKW). Grootschalige aanslagen op konvoien en patrouilles door middel van *Vehicle Borne IEDs* (VBIEDs) zijn zeldzaam in Zuid-Irak. Criminele activiteiten op de routes zijn aan de orde van de dag. Activiteiten als *carjacking*, overvallen, ontvoeringen en plunderingen van gestrande voertuigen vormen een bedreiging voor de veiligheidssituatie voor voertuigen van de MNFI. De dreiging van deze criminele activiteiten is met name gericht tegen onbeveiligde civiele konvoien. In de nabije toekomst moet onverminderd rekening gehouden worden met incidenten op de routes in Zuid-Irak.

Recent heeft de Iraakse regering een lijst vrijgegeven met de namen van 29 leiders die een belangrijke rol spelen bij de financiering en de coördinatie van het gewapende verzet in Irak. De leiders van de politieke en de militaire vleugels van het Nieuwe Regionale Commando (NRC) van de

Ba'ath Partij staan als nummer 1 en 2 op de lijst. Ongeveer de helft van de namen op de lijst waren belangrijke leiders van de voormalige Ba'ath Partij of belangrijke officieren uit de krijgsmacht en de veiligheidsdiensten. Nog eens acht personen worden genoemd als medewerkers van Abu Musab al-Zarqawi.

Het NRC opereert vanuit Syrië – het verzet wordt voor een belangrijk deel gefinancierd en bevoorrad vanuit dit land - en kent een politieke en een militaire afdeling. Een aantal figuren uit het voormalige regime speelt hierin een belangrijke rol. Het NRC richt zich op het verstoren van het politieke proces in Irak door het ondersteunen van intimidatie en militaire actie tegen de MNFI en de Iraakse veiligheidsdiensten. Op de langere termijn probeert deze organisatie regeringsstructuren te infiltreren met het doel uiteindelijk de Ba'ath Partij opnieuw aan de macht te helpen.

Recent is, mogelijk als gevolg van verschillende bijeenkomsten van verzetsleiders na de verkiezingen, ook een nieuwe politieke organisatie met de naam *Rafidayn* (Twee Rivieren) opgericht. De sterk nationalistische organisatie streeft naar de restauratie van de staat Irak en wil de strijd voortzetten tot het land "is bevrijd van de indringers". De naamgeving duidt op overeenkomsten met de organisatie van Abu Musab al-Zarqawi. Dit illustreert opnieuw de samenwerking tussen elementen van het vorige regime en buitenlandse terroristen. De evaluatie van hun falen bij het verstoren van de verkiezingen is mogelijk uitgemond in de conclusie dat zij met een eigen organisatie zullen moeten gaan deelnemen aan het politieke proces en zich niet langer kunnen beperken tot gewapend verzet. Uit de oprichtingsverklaring blijkt echter ook dat zij het verzet onverminderd zullen voortzetten.

Politieke situatie

Twee weken na de verkiezingen op 30 januari, heeft de Iraakse Verkiezingscommissie de officiële uitslag bekendgemaakt. Met 140 zetels heeft de *United Iraqi Alliance* (UIA) een nipte absolute meerderheid in het parlement (totaal 275 zetels). Voor de meeste besluitvorming is dit voldoende, maar voor enkele cruciale beslissingen is een tweederde meerderheid nodig (183 stemmen), zoals het benoemen van de Presidentiële Raad of het verwerpen van een veto van de Presidentiële Raad. Uit de verkiezingsuitslag vloeit voort dat de UIA en de Koerdische Alliantie (KA) met een zetelaantal van 75, min of meer tot elkaar zijn veroordeeld. Zowel de shi'ieten als de Koerden is er in deze fase veel aan gelegen het huidige politieke proces te continueren. Om politieke oppositie te minimaliseren, ligt het derhalve voor de hand dat beide zich zullen inspannen ook andere partijen (de seculiere lijst van premier Allawi, en sunnieten als president al-Yawer) te betrekken in de nieuwe regering, zonder natuurlijk hun overwicht prijs te geven.

In de opmaat naar de vorming van een nieuwe regering voert de UIA intern overleg over de onderhandelingsstrategie. De UIA zet in op de functie van premier en schuift in dit verband Da'awa-kopstuk Ibrahim al-Jafari als voornaamste kandidaat naar voren. De Koerdische Alliantie (gedomineerd door KDP en PUK) kan instemmen met een shi'ietische (UIA-)premier, maar zal flink politiek wisselgeld vragen. In ieder geval wensen de Koerden PUK-leider Talabani als president, maar zij zullen ook zware ministersposten opeisen. Hun primaire zorg echter is niet de samenstelling van de regering, maar de discussie over de grondwet, later dit jaar. De seculiere lijsten van Allawi, al-Yawer en de communisten zijn afhankelijk van de opstelling van de twee voornoemde machtsblokken.

Ook op provinciaal niveau hebben de shi'ietische en Koerdische partijen een verpletterende overwinning geboekt. In Bagdad en in zes provincies in Zuid-Irak hebben de shi'ietische grootmachten SCIRI en Da'awa (op landelijk niveau deeltmakend van de UIA) de overhand. In Noord- en Centraal-Irak veroverden de KDP en de PUK de meeste zetels in de raden van eveneens zes provincies. In de overige vijf provincies ging de overwinning naar lokale partijen (in Babil en Wasit), naar de Iraakse Islamitische Partij (in Anbar) of naar de verrassend sterke religieus-shi'ietische *Fadila* (in Dhi Qar) en de Sadr-beweging die de Iraakse Hezbollah (IH) in haar thuisbasis Maysan versloeg.

De overwinning van de Iraakse Islamitische Partij in Anbar is relatief, want de opkomst in deze sunnietische provincie was minder dan 2%. In de andere twee provincies waar sunnieten qua omvang de meerderheid vormen (Nineve en Salah al-Din) was de opkomst eveneens laag (14% en 28%), waardoor aldaar de Koerdische lijst kon winnen. De Koerden zijn overal in Irak massaal opgekomen (meer dan 80%), hetgeen de oververtegenwoordiging van de Koerdische partijen op landelijk en provinciaal niveau verklaart. In de provincie Tamim met de cruciale stad Kirkuk hebben de Koerden nu

een absolute meerderheid in de raad. Overigens bedroeg de gemiddelde opkomst in zeven shi'ietische provincies 67% (landelijk gemiddelde 58%).

In Muthanna heeft de verkiezingsuitslag van de provinciale verkiezingen niet geleid tot een grote overwinning van één partij. Een absolute meerderheid in de provinciale raad is alleen middels een coalitie van tenminste vier partijen te realiseren. De coalitiebesprekingen zullen, ook met het oog op de benoeming van de nieuwe gouverneur, met veel getouwtrek gepaard gaan. In de huidige politieke context van Muthanna kunnen onverwachte allianties tot stand komen. Het persoonlijk belang van raadsleden, alsmede de stamloyaliteit, zal hierbij een grote rol spelen.

BALKAN

In het verleden is met name Bosnië-Herzegovina een permissieve omgeving gebleken voor organisaties die sympathiseren met onder meer het al-Qa'ida netwerk. Er zijn aanwijzingen dat Bosnië-Herzegovina nog steeds als een zogenoemde *safe haven* fungeert, waar vermeende terroristen kunnen equiperen en bevoorraden. Ook wordt verondersteld dat zich daar aan al-Qa'ida gelieerde *sleepers cells* bevinden. Hoewel EUFOR, de opvolger van SFOR waaraan ook Nederland een bijdrage levert, een onwaarschijnlijk doelwit voor al-Qa'ida acties wordt geacht, is nog steeds sprake van observatie van internationale militaire locaties door verdachte elementen.

In het geval van terroristische acties op de Balkan, zal de Amerikaanse presentie waarschijnlijk als primair doel worden gezien, waarbij ook (gecoloceerd) Nederlands personeel slachtoffer zou kunnen worden. De terroristische dreiging in Bosnië-Herzegovina en Kosovo, waar Nederlandse militairen werkzaam zijn op het hoofdkwartier van KFOR en bij de European Union Monitor Mission (EUMM), wordt echter onveranderd als laag tot gemiddeld ingeschat. Voor Macedonië, waar Nederlandse eenheden (KMar) en politiepersoneel actief zijn binnen de EU-politiemissie Proxima, wordt deze nog steeds als laag ingeschaald. Hoewel met aanslagen voortdurend rekening dient te worden gehouden, is er op basis van de huidige informatie geen sprake van een verhoogde terroristische dreiging. Door ontwikkelingen op de Balkan (zoals de aanhouding van prominente vermeende oorlogsmisdadigers, de zogeheten PIFWC's) of elders ter wereld - met name in het Midden-Oosten - zou de dreiging kunnen gaan oplopen.

De vooruitgang in het Bosnische vredesproces blijft achter bij de verwachtingen. De traditionele mono-etnische partijen, die uitgebreide banden hebben met criminele organisaties, blijven dominant en houden het land verdeeld. De opbouw van een inter-etnische democratische eenheidsstaat, tien jaar na de ondertekening van het Dayton-vredesakkoord, blijft hoogst problematisch.

In december 2004 heeft Hoge Vertegenwoordiger Paddy Ashdown andermaal sancties uitgevaardigd tegen Bosnië-Herzegovina. Aanleiding voor deze sancties was het feit dat het land nog altijd niet heeft voldaan aan de criteria voor toetreding tot het "Partnership for Peace" (PfP) programma van de NAVO. De sancties waren in de praktijk uitsluitend gericht tegen de Bosnisch-Servische republiek (RS). Zij hadden in het bijzonder tot doel de mogelijkheden voor het beschermen van prominente verdachten van oorlogsmisdaden te reduceren. Deze maatregelen vormen een bedreiging van de vitale belangen van prominente Bosnisch-Servische politici en resulteerden aanvankelijk in de terugtrekking van deze functionarissen uit bestuursorganen op RS- en nationaal niveau.

Op 15 februari jl. is een nieuwe (zwakke) regering voor de RS gepresenteerd en inmiddels nemen ook Bosnisch-Servische ministers weer deel aan de vergaderingen van de Bosnische ministerraad. Er is echter nog steeds geen sprake van bereidheid van RS-zijde om mee te werken aan hervormingen die een verdere uitholling van de entiteiten ten gunste van de centrale bestuursinstellingen impliceren. Nieuwe, meer ingrijpende strafmaatregelen op last van Ashdown zijn derhalve de komende maanden niet uitgesloten. Gewelddadige activiteiten versus internationaal personeel zijn tot op heden in Bosnië-Herzegovina uitgebleven. Met dergelijke activiteiten moet echter rekening worden gehouden naarmate de belangen van bevolkingsgroepen en hun elites in het geding komen.

Het vredesproces in Kosovo blijft moeizaam verlopen vanwege de inter-etnische wrijvingen en de activiteiten van criminele groeperingen. Na de inter-etnische onlusten van medio maart 2004 is de situatie in de Servische provincie enigszins gestabiliseerd, maar nog onverminderd fragiel. De

vooruitzichten voor een inter-etnische politieke dialoog tussen de Albanese meerderheid en de Servische minderheid in Kosovo zijn ongunstig. De nieuwe coalitieregering onder leiding van een voormalig commandant van het Kosovo Bevrijdingsleger (UCK), Ramush Haradinaj, zal inzetten op een spoedige start van de onderhandelingen met de Internationale Gemeenschap (IG) over de onafhankelijkheid van Kosovo. Daardoor zullen de spanningen met de nu nog meer geïsoleerde Servische gemeenschap verder toenemen. Er zijn aanwijzingen dat Kosovo-Servische elementen zich met steun van Servisch-Montenegrijnse overheidsstructuren bewapenen, waarschijnlijk (mede) ter voorbereiding op gevreesde etnisch-Albanese acties tegen "Servische" gebieden in Kosovo.

Uit verschillende berichten kan worden afgeleid dat het onderzoek van het Internationaal Joegoslavië Tribunaal (ICTY) tegen premier Haradinaj zich in een cruciale fase bevindt. Ondanks kritiek uit met name Amerikaanse hoek zal naar verwachting op korte termijn een *sealed indictment* volgen. Aangenomen wordt dat Haradinajs arrestatie in grootschalige protestacties van de etnisch-Albanese bevolking (met name van de achterban van Haradinaj) zal uitmonden. Eerdere onlusten hebben aangetoond dat ondergrondse etnisch-Albanese structuren nog steeds in staat zijn om in korte tijd hun netwerken te mobiliseren. Deze netwerken komen in belangrijke mate overeen met de ten tijde van de strijd tegen de Serviërs gevestigde UCK-structuren.

Bij de aanhouding van Haradinaj dient er rekening mee te worden gehouden dat de onvrede zich direct zal keren tegen vertegenwoordigers van de IG. Tenminste één bron heeft gemeld dat ook Nederlanders een doelwit zullen vormen. Hierbij loopt met name internationaal personeel werkzaam in Pec en omgeving, het bolwerk van de Haradinaj-clan, een verhoogd risico. Er zijn aanwijzingen dat de etnisch-Albanese leiders en hun achterban de VN-missie in Kosovo (UNMIK) verantwoordelijk houden voor het frustreren van de etnisch-Albanese belangen. De kans bestaat dat demonstraties en/of aanslagen uit etnisch-Albanese hoek zich (direct) zullen richten tegen de internationale presentie, terwijl ook inter- en intra-etnisch geweld niet kan worden uitgesloten.

AFGHANISTAN

Het aantal incidenten in het gebied van verantwoordelijkheid van de Kabul Multinationale Brigade (KMNB) van ISAF is recentelijk verder gedaald. Na de presidentsverkiezingen van najaar 2004 is deze daling ingezet en momenteel is het in het gebied erg rustig. Deze tendens wordt naar alle waarschijnlijkheid versterkt door de ongewoon strenge winter, die het optreden van de *Opposing Militant Forces* (OMF), zo dat al gepland was, in de kiem smoort. Ook het verzoeningsplan van president Karzai, in welks kader momenteel onderhandelingen worden gevoerd met gematigde Taliban teneinde hen bij de wederopbouw van de staat te betrekken, draagt wellicht bij aan de relatieve rust. Binnen de Taliban heerst echter een diepe verdeeldheid over deze initiatieven en het staat wel vast dat een deel van de OMF niet op de uitnodiging tot verzoening zal ingaan. Na de winter zal daarom rekening moeten worden gehouden met een nieuwe opleving van het geweld, in de vorm van (VB)IED-aanslagen en raketbeschietingen. Tot grootschalig optreden in en rond Kabul zullen de OMF ook dan niet in staat zijn. De belangrijkste overige mogelijke redenen voor onvrede en onrust zijn de benoemingen van nieuwe overheidsfunctionarissen en de laatste stadia van het ontwapenings- en demobilisatieprogramma (DDR). Deze aspecten lijken momenteel echter niet tot werkelijk grote problemen te leiden.

Buiten de omgeving van Kabul zijn de OMF nog steeds voornamelijk actief in het oosten en het zuidoosten van Afghanistan. De enige maanden geleden ingezette daling van het aantal aanslagen en gewelddadigheden is echter doorgezet. Het optreden van de OMF bestond in hoofdzaak nog uit kleinschalige acties zoals onderling niet samenhangende raket- en mortierbeschietingen op bases van de *Coalition Forces* (CF), hinderlagen op konvooien van CF en ANA en het aanbrengen van IEDs langs belangrijke aanvoerroutes. Meestal betrof het 'hit and run'-acties die door kleine groepjes strijders werden uitgevoerd. Naast een afname in het militair vermogen van de OMF in het algemeen, zal ook hier de strenge winter een temperend effect hebben. De al genoemde onenigheid onder de OMF, waarbij sommige groeperingen de wapens willen neerleggen en van het verzoeningsaanbod van president Karzai gebruik willen maken en anderen de gewapende strijd willen voortzetten, kan op termijn tot verdere radicalisering en verharding van de opstelling van de achterblijvers leiden, waardoor hun optreden van karakter kan veranderen. De kans op zelfmoordacties zou dientengevolge kunnen stijgen.

In de provincie Baghlan, waar het Nederlandse *Provincial Reconstruction Team* (PRT) actief is, zijn activiteiten van de OMF nog steeds uiterst beperkt in aantal. Een onzekere factor is ook hier een aantal benoemingen van overheidsdienaren, zoals die van Juma Khan Hamdard, tegen wie veel weerstand onder sommige plaatselijke machthebbers bestaat, tot gouverneur van de provincie. Ook de aanhang van de Oezbeekse krijgshoofd Dostum, waarvan grote delen ook in de provincie Baghlan wonen, zou zich op termijn kunnen gaan roeren als hun leider van een voor hem acceptabele deelname aan het politieke proces uitgesloten blijft. In het algemeen bestaat in de Pashtun-enclaves in dit deel van Afghanistan, en dan vooral in de stad Baghlan, mogelijkheden van werving van ontevreden Pashtun voor OMF-activiteiten. Regelmatig vinden er incidenten plaats die in verband staan met criminaliteit, vaak gerelateerd aan drugsteelt en -handel. Meestal betreft het daarbij conflicten tussen Afghanen onderling en richt het geweld zich niet tegen de aanwezige buitenlanders. Soms doen zich echter gevallen voor, waarin personeel van een PRT of van een NGO 'op het verkeerde moment op de verkeerde plaats' is en daardoor criminele activiteiten verstoort en op die manier bij een conflict betrokken raakt. De drugsbestrijdingscampagne, waarmee de regering inmiddels een begin heeft gemaakt, kan leiden tot moeilijkheden met daardoor benadeelde partijen, die het PRT kunnen gaan zien als 'tegenpartij' in die campagne. Om hun inkomsten uit de drugsteelt en -handel zeker te stellen zouden die partijen zich gewapenderhand tegen het PRT kunnen keren.

Het normbeeld betreffende het verantwoordelijkheidsgebied (AOR) van ISAF is ongewijzigd. Naast de mogelijke inzet van kleinkaliberwapens en draagbare antitankwapens (RPG's), dient onverminderd rekening te worden gehouden met raketbeschietingen vanaf de rand van de AOR van KMNB. Daarbij zijn bovenal ISAF-compounds het doelwit. Ook worden er nog altijd pogingen ondernomen om ISAF-voertuigen aan te vallen met behulp van IEDs, die langs de weg worden ingegraven en van afstand tot ontploffing worden gebracht. Het risico op zelfmoordaanslagen blijft een voortdurend gegeven, evenals ontvoeringen van personeel van VN, NGO's en andere internationale organisaties.

Het helikopterdetachement dient tijdens vluchten rekening te blijven houden met de mogelijkheid van de inzet van kleinkaliberwapens tegen de helikopters. Ook de aanwezigheid van luchtdoelartilleriesystemen en *Man Portable Air Defence System* (MANPADS) is reden voor waakzaamheid. Tijdens het verblijf aan de grond op Kabul International Airport bestaat er een beperkt risico van beschieting van het complex met raketten, voornamelijk uit noordoostelijke richting. Dit risico geldt ook voor vluchten of stationering van Nederlandse militaire vliegtuigen, die sinds begin december jl. direct op Kabul vliegen.

Ook het veiligheidsnormbeeld in de provincie Baghlan is ongewijzigd. Het grootste risico voor het Nederlandse PRT in Pul-e Khumri gaat uit van raketten (107 - 122 mm) waarmee de compound onder vuur zou kunnen worden genomen en van IED's langs de weg. Daarnaast dient rekening gehouden te worden met criminele activiteiten, waaronder roofovervallen en met de mogelijke gevolgen van de anti-drugscampagne in de provincie. De houding van de bevolking ten opzichte van het PRT is nog steeds positief, al zijn de hooggespannen verwachtingen van de bevolking inmiddels wat getemperd door het uitblijven van directe verbeteringen in hun leefsituatie na de komst van het PRT. Als het PRT gezien gaat worden als 'verlengstuk' van één bepaalde partij of stroming bestaat echter de kans dat die houding zeer snel omslaat.

ISRAËL/UNTSO/LIBANON

De situatie op de Golan Hoogte is relatief stabiel. Met UNDOF/UNTSO in de rol van supervisor zetten alle betrokken partijen zich in om zoveel mogelijk de rust te bewaren rond de Golan Hoogte. Als reactie op het aanbod van de Syrische president Assad (december 2004) dat deze, zonder eisen vooraf, bereid is tot vredesoverleg met Israël, heeft premier Sharon aangegeven daartoe onder voorwaarden genegen te zijn. Zijn belangrijkste voorwaarde hierbij is dat Syrië de steun aan radicale groepen (Hezbollah, Palestijnen) staakt. Deze eis wordt overigens door de VS ondersteund, terwijl ook Egypte en Jordanië hierop aandringen. Met de door de Palestijnse Autoriteit en Israël hervatte dialoog, die zou moeten resulteren in hernieuwd *road map*-overleg, is de druk op Syrië toegenomen. Voor Israël heeft echter de terugtrekking uit de Gaza Strook, volgens plan te beginnen in juli a.s. en af te ronden in de herfst van dit jaar, prioriteit.

Een factor die hier ook een rol speelt, is de Amerikaanse druk op Syrië in relatie tot Libanon. De druk van de VS en de VN-Veilighedsraad (resolutie 1559 van september vorig jaar) op Syrië vanwege haar rol in Libanon heeft vorig jaar een politieke crisis in dat land veroorzaakt en geleid tot de val van de regering van premier Hariri (medio oktober). De recente bomaanslag op Hariri heeft de kwestie van de Syrische aanwezigheid in Libanon verder gecompliceerd. Ofschoon de dader vooralsnog onbekend is, wijzen Libanese oppositiekringen met een beschuldigende vinger naar Syrië, dat grote invloed heeft op zijn buurland. Bij deze aanslag ging het overigens zeer waarschijnlijk niet om een autobom maar om een explosief dat (ruim) van tevoren onder het wegdek was geplaatst (zie afbeeldingen bijlage).

Een motief voor Syrische medeplichtigheid zou de toenemende rol van Hariri (eind vorig jaar afgetreden na twaalf jaar premierschap) in de Libanese oppositie kunnen zijn. Weliswaar vormt slechts een deel van de christelijke gemeenschap (op zich ook al minderheid) de kern van deze oppositie, maar de toetreding tot de oppositie van de belangrijke sunnietische politicus Hariri en, al eerder, de Druzen-leider Jumblatt, kan het Syrische bewind zenuwachtig hebben gemaakt in het licht van de parlementsverkiezingen in mei a.s. Immers, Damascus controleert Libanon niet zo zeer met bruto geweld, maar met een uitgekende verdeel- en heerspolitiek die door gemeenschapsoverschrijdende solidariteit doorkruist kan worden. De goede contacten van de christelijke gemeenschap met internationale politieke kringen zet het streven van de oppositie naar een Syrische 'disengagement' nog meer kracht bij.

In het Libanees-Israëlische grensgebied, in het bijzonder de enclave Shebaa-boerderijen die door Israël wordt bezet, voert de Libanese Hezbollah incidenteel acties tegen IDF-eenheden uit, laatstelijk in januari. Zoals gebruikelijk leidde dit tot Israëlische vergeldingsacties op Hezbollah-doelen in Libanon. Syrië, dat invloed heeft op Hezbollah, kan gezien het risico voor de eigen veiligheid geen escalatie van de spanningen in dit gebied toestaan. Er zijn geen indicaties voor een expliciet tegen Nederlandse belangen / Nederlandse UNTSO-waarnemers gerichte dreiging.

SOEDAN

Aangaande Soedan zijn momenteel verschillende discussies gaande binnen de VN Veiligheidsraad. De eerste discussie betreft de mandatering van de VN-missie UNMISUD welke de aankomende transitieperiode in Soedan zal begeleiden. Naar het zich laat aanzien bestaan omtrent deze mandatering weinig fundamentele verschillen van inzicht. Naar alle waarschijnlijkheid zal UNMISUD grotendeels conform de voorstellen van de SGVN gestalte krijgen. UNMISUD zal, actierend onder hoofdstuk 6 van het VN Handvest, een militaire personele sterkte krijgen van 10.130 personen, waaronder 750 militaire waarnemers, 170 stafofficieren, 5.070 ondersteunende troepen, 4.150 mandschappen aan 'force protection'; en hiernaast 755 civiele politie functionarissen.

Een tweede, en aanzienlijk moeilijker discussie betreft de vraag of er jegens Soedan sancties dienen te worden opgelegd vanwege aanhoudende wanprestaties inzake eerder overeengekomen maatregelen ter bevordering van de vrede in Darfur. SVSG Jan Pronk presenteerde hieromtrent in een terugblikkend rapport over de eerste zes maanden van zijn inzet in Soedan slechts zeer weinig positieve ontwikkelingen. Het krachtigste mogelijke sanctiemiddel, een embargo op de export van Soedanese olie, blijft op bijzonder sterk verzet stuiten van China. Gezien de sterke belangen van China in de Soedanese oliewinning zal deze weerstand naar verwachting zelfs tot een veto kunnen leiden. Hiermee lijkt het weinig waarschijnlijk dat een sanctieregime tot stand zal komen waar Khartoem van onder de indruk zal zijn.

Het derde discussiepunt betreft het rapport van de internationale onderzoekscommissie naar de vraag of in Darfur genocide is gepleegd. Deze commissie, ingesteld krachtens resolutie 1564 van 18 september 2004, rapporteerde op 25 januari j.l. De commissie oordeelde, dat er strikt genomen momenteel niet van genocide kon worden gesproken, maar dat er wel degelijk sprake is van oorlogsmisdaden en misdaden jegens de menselijkheid (alsmede van medeplichtigheid hieraan). De commissie beval aan om hiervan verdachte personen te doen laten onderzoeken en vervolgen door het International Strafhof te Den Haag. De Verenigde Staten hebben om bekende redenen principiële bezwaren tegen deze aanbeveling, terwijl vooral de Europeanen hier juist groot voorstander van zijn. Deze verschillen van inzicht lijken nog verre van beslecht.

Onder invloed van deze drie discussiepunten heeft de mandatering van UNMISUD enige weken vertraging opgelopen. Deze zal mogelijk pas in maart plaats gaan vinden. Hiernaast houdt de SPLM/A leider Dr. John Garang de Mabior bezwaar jegens de inzet van troepen uit landen met een Islamitische signatuur in het Zuiden. Garang kan met zijn bezwaar weliswaar de mandatering van UNMISUD niet verder vertragen, maar wel de daadwerkelijke ontplooiing van de missie.

In zijn rapport ter onderbouwing van de voorstellen voor de opzet van UNMISUD, behandelt SGVN Kofi Annan ook risico's die aan UNMISUD verbonden zullen zijn. Hij maakt melding van "*daunting challenges*" en "*grey areas and potentially difficult issues where the parties may have differing interpretations of the texts*". Dit is volledig juist. Hiernaast spelen binnen het Noord-Zuid complex nog talloze problemen. Zo kan het autoritaire karakter van het leiderschap van John Garang, hem op gaan breken wanneer hij eenmaal zijn positie in Khartoem als vice-president heeft ingenomen. Sommige goed ingevoerde waarnemers achten een splitsing binnen het SPLM/A, met vrijwel onvermijdelijk ook een interne strijd, nu al vrijwel onafwendbaar.

In Darfur blijft intussen sprake van een aanhoudend zorgwekkende, en deels weer verslechterende situatie. Aangaande de humanitaire nood luidde Jan Egeland, noodhulp coördinator van de VN, afgelopen week nog de noodklok. Hij stelde dat, zonder concrete verbeteringen in de veiligheidssituatie een verdere, scherpe toename van het aantal hulpbehoevenden zal plaatsvinden.

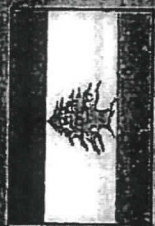
De actuele toestand in Darfur is er één van betrekkelijke rust, met hier en daar incidenten die deels op de strijdende partijen zijn terug te voeren, en deels van criminele aard zijn. Bepaald verontrustend is dat met name het SLM/A inmiddels zeer sterk verdeeld is. Van een enigszins coherente groep is nauwelijks nog sprake. Onvoorspelbare acties van kleinere verbanden zijn dan ook te verwachten. Voorts bestaat er nauwelijks nog coördinatie tussen SLM/A commandanten te velde en het politieke leiderschap van het SLM. Ingeschat wordt dat de mogelijk eind februari te hervatten Darfur-onderhandelingen in Abuja, zo deze in theorie al enige slaagkans hebben, weinig relevant zullen zijn voor de werkelijkheid.

De Soedanese strijdkrachten in Darfur (de 16^e Infanterie Divisie) hebben onderwijl strikte orders ontvangen om geen acties te initiëren, teneinde juist de opstandige groepen de gelegenheid te bieden zich internationaal in een kwaad daglicht te stellen. Hiernaast zijn er echter aanhoudend zeer sterke aanwijzingen dat deze strijdkrachten hun actieve samenwerking met de doorgaans als Janjaweed aangeduide milities voortzetten. Darfur zal dan ook naar verwachting binnenkort niet tot rust komen.

MVD, AAR/BCR

Libanon: Aanvulling item 21/02/05 'aanslag Hariri'

STG GEHEIM

MIVD, AAR/BCR

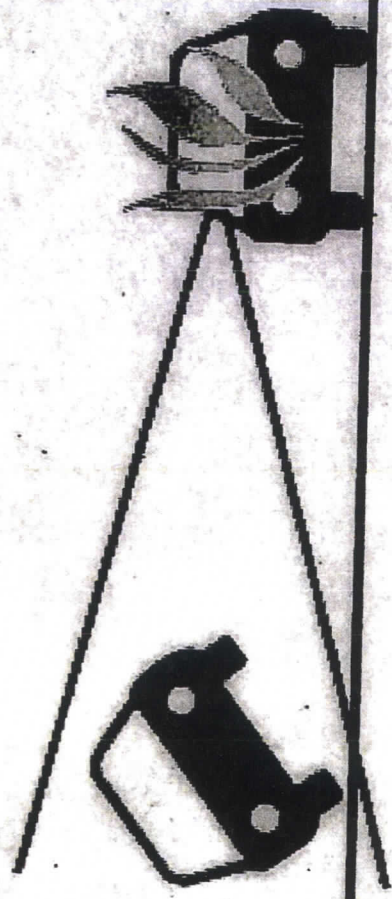
Libanon

1

2

National Counterterrorism Center

January 2005

TTIC/NCTC Chronology

2003

2004

2005

Holiday Threat

Pre-election Threat

J | F | M | A | M | J | J | A | S | O | N | D | J | F | M | A | M | J | J | A | S | O | N | D | J

resident's
state of the
nion

TTIC
Online

24x7
Watch

Move
to LX-1

Executive
Orders

TTIC
Standup

HSPD-6

Analytic
Division of
Labor

NCTC
Standup

Intelligence
Reform
Legislation

**Proof of Concept of the Interagency Approach:
Implementation Continues**

National Counterterrorism Center

Executive Order 13354:

- Established the National Counterterrorism Center (NCTC)
  - Assumed all functions of the Terrorist Threat Integration Center (TTIC) & additional responsibilities outlined in E.O. 13354
- Mandated a major role for NCTC across the broader counterterrorism (CT) community
  - Strategic operational planning
  - Comprehensive CT requirements
  - Primary organization for analyzing & integrating CT information
  - Central & shared knowledge bank
  - Information systems & architectures between NCTC & agencies

NCTC implementation will be influenced by interagency discussions to clarify & define NCTC functions as well as by other external factors

National Counterterrorism System

- E.O. 13354 calls for a National Counterterrorism “Center” as well as a National Counterterrorism “System”
- The “system” is the effective & efficient integration of capabilities, activities, information, responsibilities, & authorities
- The National Counterterrorism “Center” has been given the responsibility & authority to shape & implement the National Counterterrorism “System”

Community engagement & participation essential

National Counterterrorism Center

Intelligence Reform & Terrorism Prevention Act of 2004:

NCTC is designated as a permanent National Intelligence Center as part of a USG-wide paradigm shift

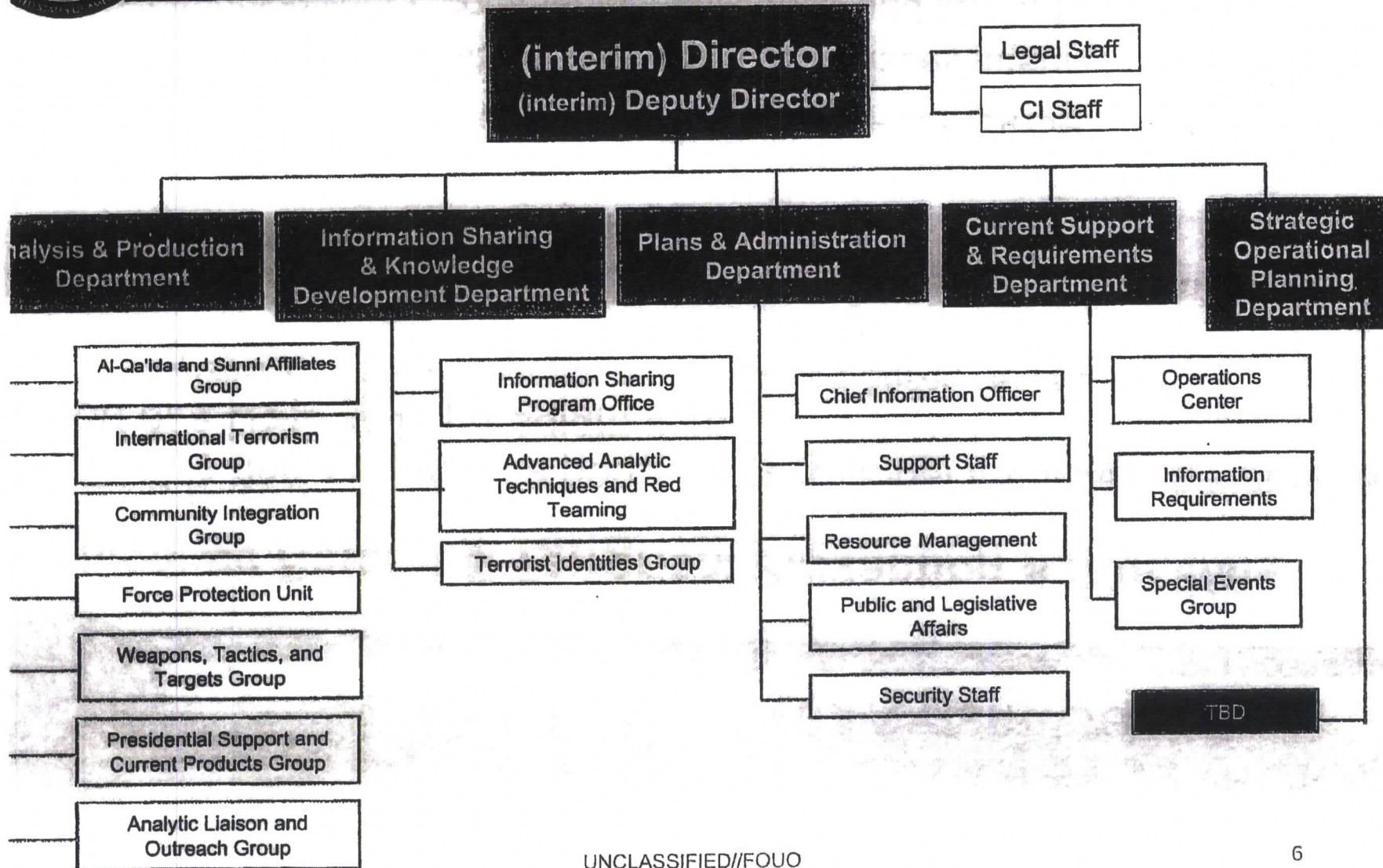
capabilities based agencies → mission-based centers

- Most functions assigned to NCTC by E.O. 13354 were carried over in the Act and in some cases augmented
- New functions assigned to NCTC by the Act include:
  - Primary responsibility in the USG for net assessments
  - Responsibility for combining intelligence and law enforcement planning & operations into a cohesive effort to constrain terrorist travel

The implementation of NCTC responsibilities is tied to the advent of a Director of National Intelligence (DNI), where the Office of the DNI structure is yet to be built

NCTC Organizational Chart

Orchestrating CT Functions

Five main functions mandated by Executive Order

Strategic / Operational Planning

- conduct strategic operational planning
- assign operational responsibility
- identify CT planning efforts to be initiated or accelerated

"conduct strategic operational planning for counterterrorism activities"

"assign operational responsibilities to lead agencies for counterterrorism activities"

CT Requirements

- assist DCI in establishing requirements
- identify, coordinate, and prioritize CT requirements

"identify, coordinate, and prioritize counterterrorism intelligence requirements for the Intelligence Community"

Analysis & Production

- analyze and integrate all terrorism info
- orchestrate analysis and production as 'primary organization'

"serve as the primary organization in the USG for analyzing and integrating all intelligence...pertaining to terrorism or counterterrorism"

Information Sharing

- ensure access by agencies
- support DoJ, DHS with state/local access, disseminate information
- support IS Council

"receive, retain, and disseminate information from any Federal, State, or local government, or other source necessary"

Architecture & Knowledge Base

- serve as central & shared knowledge bank
- establish info systems and architectures
- support IS Council

"serve as the central and shared knowledge bank... establish both within the center, and between the center and agencies information systems and architectures"

Strategic Operational Planning

Established a 60-day interagency Senior Steering Group on 29 November

- Including senior representatives from DoD, CIA, FBI, DHS, State, & Treasury
- Defining NCTC's strategic operational planning (SOP) role
- Providing recommendations by February 2005 for review & approval by the NSC/HSC Deputies & Principals Committee process

Key challenges ahead

- Establishing a multilateral approach as part of an overall CT "system"
- Identifying, integrating, & migrating, as appropriate, extant planning activities
- Developing an organizational model & time-phased approach for the SOP function

CT Requirements

Establishing a comprehensive, efficient, & effective National process for identifying & prioritizing transnational terrorism information needs

- Developing through an interagency process, a National Collection Plan for global terrorism
- Establishing priorities as the Intelligence Topic Manager for Terrorism, as part of the overarching National Intelligence Priorities Framework

Key challenges ahead

- Identifying & integrating foreign, domestic, & force protection knowledge gaps
- Leveraging extant methodologies, including those of non-traditional collectors
- Streamlining & accelerating the “high priority” needs & capabilities

Analysis & Production

Orchestrating terrorism analysis as part of an integrated, National "system"

- Comprehensive coverage including planned redundancy & alternative analysis
- Distributed centers of discrete analytic excellence
- NCTC serving as "primary" organization
  - Providing daily terrorism analysis for the President & other senior policymakers
  - Orchestrating Community assessments, warnings, & alerts
  - Orchestrating special analysis & other in-depth, strategic, & alternative analyses
- Others as primary
  - Customized analysis for internal audiences
  - Mission-specific analysis & recognized analytic specialty
  - Operational, tactical intelligence support

Key challenges ahead

- Design of an efficient, distributed analytic framework
- Redistribution of analytic responsibilities & attendant resources
- Development & sustenance of analytic workforce

Information Sharing

Executive Order 13356: (Strengthening the Sharing of Terrorism Information to Protect Americans)

Directed agency heads to share terrorism information

- NSC/HSC Deputies Committee process designated NCTC lead in orchestrating the mission aspects of terrorism information sharing

Seeks to standardize collection & sharing requirements, procedures, & guidelines for terrorism information sharing

- Interagency process to establish overarching standards & procedures

Established the Information Systems Council (ISC)

- Objective: an interoperable terrorism Information Sharing Environment (ISE)
- Overseeing progress on building a business model & establishing overarching standards & procedures

Key challenges ahead

- Forging agreement on a National architecture for horizontal & vertical information sharing – who needs access to what

Architecture & Knowledge Base

Creating a “terrorism desktop of the future” that provides a single access point for integrating more than 25 networks & associated systems

- Beyond current NCTC access to a multitude of networks from across the Federal government, the “Sanctum architecture” will enable federated searches across multiple data holdings residing on multiple networks

Enhancing dissemination via “NCTC Online,” a secure website

- *Top Secret version* currently has over 4 million terrorism-related documents & over 3,600 Federal users – to include all FBI JTTFs
- *Secret version* currently has over 1 million terrorism-related documents, accessible to tens of thousands of users
- FBI, DHS, and Treasury currently have self-posting capability

Enhancing the U.S. Government (USG) repository of all known and suspected transnational terrorist identities

- NCTC’s international terrorist identities database currently includes records representing over 170,000 unique individuals
- A next generation database is in the final stages of development & will enhance the watchlist nominations process & overall support to the Terrorist Screening Center

The Way Ahead

- Implement the functions assigned to the NCTC in an evolutionary manner
- Leverage existing capabilities within the U.S. Government and beyond
- Orchestrate a national counterterrorism “system,” enabling a more effective & efficient integration of capabilities, activities, information, responsibilities, & authorities
- Establish joint initiatives with international partners as part of an overall integration of effort to counter the scourge of international terrorism